

Naturvärden Västerbodarna 1:36

Underlag för åtgärd inom strandskyddat område

Naturvårdsutlåtande 2026-05-13

Beställare

Utförare

Naturcentrum AB
Västanvindsgatan 8
444 30 Stenungsund
Organisationsnummer 556294-9999
Tel. 010-220 12 00
ncab@naturcentrum.se

Projektledare: Johan Svedholm
Tel. 010-220 12 17
Johan.svedholm@naturcentrum.se

Projektorganisation och kompetensbeskrivning

Projektledare, fältarbete och rapport: Johan Svedholm.
Universitetsutbildning inom biologi, miljövetenskap och geovetenskap. Arbetat med olika typer av naturinventeringar i 18 år.

Kartmaterial

Lantmäteriet. Kartmaterial i form av drönbilder tillhandahållet av uppdragsgivaren.

Omslagsbild

Plats för planerad byggnation av bostadshus.

Foton i rapporten

©Naturcentrum AB

Denna rapport bör citeras

Svedholm, J. 2026. Naturvärden Västerbodarna 1:36. Naturcentrum AB, naturvårdsutlåtande till

Naturcentrums projektnummer

5173

Innehåll

1	Inledning	4
1.1	Uppdrag	4
1.2	Metodik och omfattning	5
1.3	Undersökningsområde.....	5
2	Resultat	5
2.1	Tidigare registrerade naturvärden, skyddade arter och områdesskydd.....	5
2.2	Naturvärden	6
2.3	Det rörliga friluftslivet.....	6
2.4	Påverkan på naturvärdena.....	7
2.5	Påverkan på det rörliga friluftslivet	8
3	Referenser.....	8
	Bilaga 1. Bilder	9

1 Inledning

1.1 Uppdrag

Naturcentrum AB har på uppdrag av _____ gjort en bedömning av naturvärden på del av fastigheten Västerbodarna 1:36 i Alingsås kommun. Utlåtandet ska ligga till grund för prövning av åtgärd (husbygge) inom strandskyddat område och omfattar även en bedömning av åtgärdens inverkan på strandskyddets syfte. Planerad verksamhet utgörs av byggnation av ett bostadshus, ett garage samt en tillfartsväg till dessa (figur 2).

Figur 1. Översiktsbild med ungefärlig position för åtgärden markerad med grönt och strandskyddszonens utsträckning från Bergsjödalsviken i nordväst markerad med rött.

1.2 Metodik och omfattning

Området fältbesöktes den 12 maj 2026, då den del av fastigheten som är aktuell för byggnation inspekterades noggrant med avseende på naturvärden. Även de närmaste omgivningarna genomströvades för att sätta det aktuella området i perspektiv till omgivande miljöer, med tanke på både naturvärden och friluftslivets behov.

1.3 Undersökningsområde

Undersökningsområdet omfattar en mindre del av fastigheten Västerbodarna 1:36, belägen i Västerbodarna vid Bergsjödalsviken i sjön Mjörn, Alingsås kommun (figur 1). Uppdragsgivaren planerar där byggnation av ett bostadshus samt garage och en tillfartsväg till dessa i ett skogsområde mellan landsvägen Västra Bodarnevägen och den mindre grusvägen Blåkullavägen (figur 2).

Figur 2. Ungefärliga placeringar för tänkt byggnation. Tillfartsväg markerad med rött. Observera att norr är åt vänster i bilden. Drönarfoto och skiss tillhandahållet av uppdragsgivaren.

2 Resultat

2.1 Tidigare registrerade naturvärden, skyddade arter och områdesskydd

Inga kända tidigare inventeringar berör det aktuella området, men det omfattas i sin helhet av strandskyddet för sjön Mjörn. Det ingår även i en värdetrakt för skyddsvärda träd. Några särskilt skyddsvärda träd finns emellertid inte registrerade på fastigheten eller i dess närhet, men i värdetrakter bör fokus även ligga på skötsel av så kallade efterträdare,

det vill säga träd som i nuläget inte når upp till definitionen men i framtiden har potential att utvecklas till särskilt skyddsvärda träd (Naturvårdsverket 2012, 2021). Slutligen finns ett fynd i Artportalen som berör det aktuella området, nämligen av tibast *Daphne mezereum* som noterades 2022. Fyndet är registrerat med en noggrannhet på 50 m, vilket gör att fyndplatsen omfattar hela området som är aktuellt för byggnation.

Tibast är fridlyst enligt artskyddsförordningen 9 § i Västra Götalands län, vilket innebär att det är förbjudet att: *1. gräva eller dra upp exemplar av arten med rötterna, och 2. plocka eller på annat sätt samla in exemplar av arten för försäljning eller andra kommersiella ändamål.*

Förekomsten är enligt uppgift nyligen eftersökt utan resultat, och kunde inte heller återfinnas vid fältbesöket trots att arten torde vara lättupptäckt i slutet av blomningstiden då besöket genomfördes. Förekomsten bedöms därför med stor sannolikhet vara utgången.

2.2 Naturvärden

De delar av fastigheten som ska bebyggas utgörs av gles, relativt likåldrig och enskiktad ädellövskog på torr, stenbunden, mager och hedartad mark. Skogen domineras av yngre till medelålders ek med inslag av lind, lönn och bok samt någon enstaka grov tall. Förutom tallarna saknas riktigt gamla träd. Skogen bär spår av tidigare gallring och en relativt nyligen utförd slyröjning. Bottenskiktet är svagt utvecklat och fältskiktet relativt glest, det sistnämnda domineras av kruståtel, blåbärsris och vitsippa. I buskskiktet återfinns bland annat ett flertal exemplar av den främmande arten häggmispel. Enbuskar i varierande skick samt inslag av hävdgynnade växter såsom blåsuga vittnar om ett tidigare väsentligt öppnare landskap, sannolikt präglat av bete. Detta kan också anas på flygbilder från 1960-talet. Inslaget av död ved är mycket sparsamt och utgörs av någon enstaka låga av tall och ek. I fastighetsgränserna mot norr och öster löper stenmurar i varierande skick, dessa är viktiga strukturer för områdets biologiska mångfald. Eftersom de står i skogsmark bedöms de dock inte omfattas av det generella biotopskyddet. Norrut, på grannfastigheten Västerbodarna 1:506, fortsätter lövskogen som här har ett ökande inslag av björk. Här finns också enstaka betydligt grövre ekar. Västerut, mot Blåkullavägen, är miljön likartad men inslaget av något grövre träd ökar. Österut, mot Västra Bodarnevägen, finns ett större inslag av gran och tall. Inslaget av tall ökar även mot söder/sydväst, i synnerhet på andra sidan Blåkullavägen på fastigheten Västerbodarna 1:504.

2.3 Det rörliga friluftslivet

Det finns inga tecken som tyder på att det aktuella området är viktigt för det rörliga friluftslivet. Inga stigar genomkorsar området, och det finns inte heller några naturliga stråk som faller sig självklara att röra sig längs. Det är sannolikt att de flesta människor

som vandrar i området gör det längs Blåkullavägen, vilken också sammanfaller med vandringsleden Gotaleden.

2.4 Påverkan på naturvärdena

Genomförande av planerad byggnation medför oundvikligen att några träd kommer att avverkas. Det rör sig om uppskattningsvis 12-15 träd (främst yngre till medelålders ek men även enstaka medelålders lind samt yngre bok och lönn) där bostadshuset planeras ligga (figur 3) samt ytterligare ett par träd (yngre lind och bok) vid garagebyggnadens placering (figur 4). Inget av dessa träd bedöms hysa några större naturvärden, och de är för kläna för att kunna betraktas som efterträdare till särskilt skyddsvärda träd. Sådana efterträdare finns snarare närmare Blåkullavägen samt på grannfastigheten Västerbodarna 1:506 i norr. Det mest biologiskt värdefulla trädet i direkt anslutning till planerad byggnation är en grov, vidkronig tall som står i fastighetsgränsen mot Västerbodarna 1:506, den kommer inte att påverkas av byggnationen (figur 7).

Tillfartsvägens planerade sträckning följer i princip en gammal traktorväg (figur 5), och kommer inte att innebära att mer än på sin höjd något enstaka träd behöver avverkas. Det finns inte heller några särskilt biologiskt värdefulla träd eller efterträdare längs denna.

De träd som kommer att avverkas vid genomförande av byggnationen visar inga tecken på att vara särskilt värdefulla häckplatser för fåglar. Vanliga arter kan emellertid säkerligen häcka i dem, och det rekommenderas därför att avverkning sker under perioden september till mars då häckande fåglar inte riskerar att skadas eller dödas. För att förstärka områdets naturvärden kan stammar av träd som avverkas i samband med byggnationen läggas upp i närheten, antingen enstaka eller samlat i travar eller högar som biodepåer. Ett tillskott av död ved gynnar många organismer, både svampar, insekter och arter som livnär sig på dessa liksom groddjur och kräldjur som kan använda vedtravar som övervintringsmiljöer. Den slyröjning som är gjord bedöms vara en god åtgärd för att behålla en kulturpräglad och relativt glest beskogad miljö som återknyter till forna tiders betesmark där utvecklingen av framtida grova lövträd främjas.

Eftersom sammanhängande trädskikt kommer att behållas på alla sidor om planerad byggnation bedöms inte heller konnektiviteten för de skogslevande organismer som rör sig och sprider sig i området påverkas märkbart. Stenmurarna (figur 6) kommer inte att påverkas av byggnationen så deras biologiska funktion kommer att vara intakt.

Två rödlistade arter noterades vid fältbesöket, nämligen björktrast *Turdus pilaris* NT och svart skogssnigel *Arion ater ater* NT. Björktrasten häckar inte i det aktuella området men sannolikt i närheten, och skulle kunna utnyttja området för födosök. Den är emellertid fortfarande en mycket vanlig art som förmodligen inte hotas av habitatförstörelse av häckmiljöer utan snarare av andra orsaker. Även den svarta skogssnigeln är vanlig och

hotas inte heller av habitatförstöring utan av hybridisering med den invasiva mördarsnigeln.

Sammanfattningsvis bedöms den planerade byggnationen inte stå i konflikt med strandskyddets syfte beträffande att bevara goda livsvillkor för djur- och växtliv på land och i vatten, och inte heller med syftet med värdeetrakter för skyddsvärda träd.

2.5 Påverkan på det rörliga friluftslivet

Den planerade byggnationen bedöms inte inskränka allmänhetens tillgång till sjön, eller på annat sätt hindra människor från att röra sig i området. Det är inte heller sannolikt att människor går genom området i sydost-nordvästlig riktning från Västra Bodarnevägen uppför branten till platsen för planerad byggnation och vidare mot Blåkullavägen för att komma närmare stranden, där tillgången till vattnet redan är inskränkt av befintliga tomter. Då människor rör sig parallellt med sjöstranden går de med största sannolikhet längs grusvägen Blåkullavägen som också är markerad som vandringsled (figur 8). Planerad byggnation bedöms därför inte strida mot strandskyddets syfte beträffande allmänhetens tillgång till strandområden.

3 Referenser

- Naturvårdsverket 2012. Åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd. Naturvårdsverket, rapport 6496.
- Naturvårdsverket 2021. Uppdaterad åtgärdstabell 2021-2025 för Åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd. Naturvårdsverket, rapport.
- SLU Artdatabanken 2026. Rödlistade arter i Sverige 2025. SLU Artdatabanken, Uppsala.
- Svensk författningssamling 2007:845. Artskyddsförordning. Miljö- och energidepartementet.

Bilaga 1. Bilder

Figur 3. Tänkt placering av bostadshus. Några yngre till medelålders träd, främst ek, kommer att behöva avverkas.

Figur 4. Tänkt placering för garagebyggnad. Endast något enstaka yngre träd påverkas.

Figur 5. Befintlig traktorväg där tillfartsvägen kommer att förläggas.

Figur 6. Stenmurarna som markerar fastighetsgränsen kommer att bevaras.

Figur 7. Äldre tall vid fastighetsgräns, kommer att bevaras.

Figur 8. Det är troligt att människor som rör sig i området följer Blåkullavägen, som också är markerad som vandringsled. Det aktuella området ligger in till höger i bild.